

.....
pieczętka Szkoły Doktorskiej

**OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
W SZKOLE DOKTORSKIEJ**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Metodologia dyscypliny
Język wykładowy	polski
Tytuł/stopień naukowy prowadzącego	Prof. dr hab.
Imię i nazwisko prowadzącego	Zdzisław Noga
Rok akademicki, semestr	2023/2024/I
Dyscyplina której dotyczy przedmiot	historia
Liczba godzin dydaktycznych	30
Liczba punktów ECTS	4
Sposób zaliczenia przedmiotu (zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin)	egzamin
Warunki zaliczenia	Przygotowanie pracy semestralnej, egzamin ustny
Treści realizowane podczas zajęć <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wstępne. Historia – czym jest? 2. Źródła historyczne, fakt i jego konstrukcja. 3. Narracja historyczna. 4. Spory o narrację, narratywiści. 5. Metoda porównawcza – czym jest? 6. Metody ilościowe w badaniach historycznych. 7. Metody stosowane w opracowaniach dotyczących historii epoki przedindustrialnej. 8. Metody stosowane w opracowaniach dotyczących historii XIX wieku 9. Metody stosowane w opracowaniach dotyczących historii współczesnej 10. Monografia, synteza, artykuł, inne formy narracji historycznej	

Literatura

Ad fontes. O naturze źródła historycznego, pod red. Stanisława Rosika i Przemysława Wiszewskiego, Wrocław 2004.

Berger, Stefan, *Comparative History*, in: Stefan Berger u.a. (Hg.): *Writing History: Theory and Practice*, London 2003, S. 161–179.

Edward H. Carr, *Historia. Czym jest?*, Poznań 1999.

Ewa Domańska, *Badania postkolonialne* [Domanska. Badania postkolonialne - Pobierz pdf z Docer.pl](#)

Ewa Domańska, Jerzy Topolski, Wojciech Wrzosek, *Między modernizmem a postmodernizmem*, Poznań 1994.

Ewa Domańska, *Mikrohistorie*, Poznań 1999.

Davin Griffiths, *Metoda porównawcza a historia współczesnych nauk humanistycznych*

(PDF) [Metoda porównawcza a historia współczesnych nauk humanistycznych \(researchgate.net\)](#)

Agnieszka Halemba *Polityka, teoria i metoda – czyli co tworzy współczesną antropologię*, [w:] *Teren w antropologii. Wokół praktyki badawczej w antropologii kulturowej: namysły, problemy, propozycje*, red. T. Buliński, M. Kairski, Poznań 2011.

Historia – dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości, red.

Ewa Domańska, Rafał Stobiecki, Tomasz Wiślicz, Kraków 2014.

Dobrochna Kałwa, *W stronę historii gender*, "Rocznik Antropologii Historii", 2014, rok IV, nr 2(7), s. 7-14.

Witold Kula, *Problemy i metody historii gospodarczej*, Warszawa 1983.

Adam Leszczyński, *Ludowa historia Polski*, Warszawa 2020.
Pamięć, etyka i historia. Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych, pod red. Ewy Domańskiej, Poznań 2002.

Karolina Podlasik-Wrzosek, *Jak historyk potyka się z metodologią historii*, „Kwartalnik Historyczny” CXX, 2013, 2

[Jak historyk potyka się z metodologią historii \(pdf\) | Paperity](#)

Jan Pomorski, *Historyk i metodologia*, Lublin 1991.

Hans Medick, *Quo vadis antropologia historyczna?*

Historiografia pomiędzy kulturoznawstwem historycznym a mikrohistorią, „Rocznik Antropologii Historii”, III, 2003.

Quo vadis antropologia historyczna? Historiografia pomiędzy kulturoznawstwem historycznym a mikrohistorią (pdf)

Paperity

Dariusz A. Sikorski, *Jak historyk potyka się o antropologię historyczną. Na marginesie książki Karoliny Polasik, Antropologiczny rekonesans historyka. Szkice o antropologii historycznej*, Bydgoszcz 2007, „Kwartalnik Historyczny”, CXVIII, 2011, 3. <https://fbc.pionier.net.pl/details/nnz2T5d>

Jan Sowa, *Fantomowe ciało króla, Peryferyjne zmagania z nowoczesną formą*, Kraków 2012.

Lawrence Stone, *Prosopography*, “Daedalus”, Vol 100, Nr. 1, pp. 46-79.

Światopoglądy historiograficzne, pod red. Jana Pomorskiego, Lublin 2002.

Tomasz Tokarz, *Problem subiektywizmu w konstruowaniu narracji historycznej*, „Kultura i historia”, nr 8, 2005, <http://www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl/archives/204>

Jerzy Topolski, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.

Jerzy Topolski, *Teoretyczne problemy wiedzy historycznej. Antologia tekstów*, red. E. Domańska, Poznań 2016.

Heyden White, *Poetyka pisarstwa historycznego*, Kraków 2000.

Heyden White, *Struktura narracji historycznej*, „Studia i szkice. Białostockie studia literaturoznawcze” I/2010

Piotr Witek, *Historyk wobec metodologii*, (PDF) [Historyk wobec metodologii, "Pamięć i sprawiedliwość" 2012, 2\(20\), s. 79-102.](#) | [Piotr Witek - Academia.edu](#)

Wrzosek W., *Historia, kultura metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii*, Wrocław 1995.

Wrzosek W., *O interpretacji historycznej*, Poznań 2022.

Wprowadzenie do metodologii historii, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022

EFEKTY I WERYFIKACJA

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w danej dziedzinie, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	praca semestralna
W2	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	Ćwiczenia praktyczne
W3	zna i rozumie metodologię badań w danej dziedzinie	praca semestralna
W4	zna i rozumie zasady upowszechniania wyników działalności naukowej i artystycznej, także w trybie otwartego dostępu	Referat
U2	potrafi wykorzystywać w pracy badawczej / twórczej wiedzę metodologiczną, a w szczególności definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą lub artystyczną, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze lub artystyczne oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie wyników badań /działań artystycznych	praca semestralna
U3	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę, dokonywać krytycznej analizy i oceny rezultatów badań, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym i ich wkładu w rozwój wiedzy, kultury i sztuki	praca semestralna
U5	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym lub artystycznym	referat
U7	potrafi inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym i artystycznym	Organizacja i moderowanie debaty
K1	jest gotów do krytycznej oceny dorobku właściwej dyscypliny realizowanej w ramach szkoły oraz	praca semestralna

	własnego wkładu w jej rozwój	
K5	jest gotów do podtrzymania i rozwijania etosu środowisk badawczych lub twórczych, w tym prowadzenia badań w sposób niezależny, respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych i pracy twórczej z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej i twórczej	praca semestralna

11.10.2023

.....
data

.....
podpis prowadzącego (prowadzących) zajęcia w ramach przedmiotu

.....
data

.....
podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej